

17
w
17
17



1772.

1. Trendelenburg, Joseph Fried: De arbitris in feudo
secundum § 307 transactionis provincialis Moxlentis.
pro et feminis feuduarius non castris.
2. Trendelenburg, Joseph Fried: De lucro talis viduis
ab secunda vota non auferendo.

1773.

Walther, Laurus Johannes: An et quatenus successores
contractus et conditiones et ipso celebrata pro
et obligatos acquirant?

1774.

1. Reiskand, Joseph Friedrich: Gesammelter die
Einer Abhandlung über juristische Studien auf Uni-
versitäten, wobei derselbe zugleich seine in
Ständem Sommer-Vorlesungen angeht

1774.

2. Trendelenburg, Joseph Frid: Quaestiones juris con-
proverbia

3. Trendelenburg, Joseph Frid: De legis demeritibus
actoris epoque usque et applicatione in foro.

1776.

1. Luembertus, Nicolaus Georgius Bernardus: De bono
cum publicatione in superiorum consequen-
tiam nemini Carulina sublata

2. Luembertus, Nicolaus Georgius Bernardus: De viti
reprehensa in l. 22 pr. D. quod vi aut clam

3. Marpuri, Francus Matthias: De sententiis et re
judicata instructa principis ac legis novae

1777.

1. Buchring, Fridericus Wilhelmus: Ad l. 1. in pro
alium causae appellatorum ressi potest

2. Lauenstern, Nicolaus Georgius Bernartus: De sacris
Honi collateralium et feudis novo jure antiquo
concessu Occidentis jura communis et Mecklen-
burgicam jura restringente.

3^{tes} = Martini, J. Mattheus: De conditione Crönischis
et Scept.

1778.

1. Martini, Johann Mattheus: Als die Seandene ge-
Bäizer der glücklichen Hervorbringung der durchleuchtig-
sten Fürstin in Fräuen Louise, Herzogin zu Mecklen-
burg . . . durch . . . ge hulduse Asten feiern
wollte, hat ein . . .

2. Martini, Johann Mattheus: Feierliche Rede
von der bemerkhaften Glückseligkeit Mecklenburgs
von der Wohlthat seines durchleuchtigsten Regenten
am 19 Jais 1778 an dem Tage des beglückten

1. Hervorgang des Durchlauchtigsten Fürsten zu Rand
2. Louise, Herzogin von Mecklenburg in dem Vorlesung
der Academie zu Rostock gehalten

3. Reinhard, W. Foss: De restitutione in integrum, quae
3. 1779. fit brevi manu

Amstorpian, Johannes Christianus: De femina mercato
et Lit. 8 p. 2. Art. 1. Juris Hamburgensis
1781.

1. Martini, Johann Matthias: Bey der Feier des
glücklichen Hervorgangs des Durchlauchtigsten Fürsten
in Fraun Louise, Herzogin von Mecklenburg, laut
auf den 12ten Mart. des Jahres 1781 zu Aufhebung
einiger in der Schlosskirche zu holdender Reden
... etc

2. Martini, Johann Matthias: De jure circa
votum

3. —————



Recht 1781.

Nörs 3 Martini, Joannes Mathias : De favore legi-
vorum naturalium secundum principia reli-
gionis nostrae non cadendum multo minus
ad adulteros et incestuos applicando.

H. Steinhilber, Friedrich Wilhelm : De vana meti
subornationis in repetendo nomine testium.
sect. 2.

1782.

Pech, Joannes Jacobus : An imperantis exercituum
juris circa sacra majestatis et consensum cleri
- der ^{Christlichkeit} - sit adstrictum ?

1785

Martini, Joann. Mathias : De iudice cauto in solemnibus
mandis prolem arbitrariis

1787.

1. Neuenhoff, Jo. Ber: De morte tuo parajurand
2. Wolff, Christophorus Augustus Henricus: De obligatione
domini et cognati et solvenda ex fundo usali
defuncti debita

1789.

1. Martin, Johannes Matthias: Natus ex sponsa
successionis in fundo expers
2. Prehn, Joannes Jacobus: De prerogativa nominum
in tabulis publicis - des Stadt-Pfundbuchern



Pr. 18 Decem. 27.

1773

3

AN ET QUATENVS
SVCCESORES CONDVCTORIS
EX
CONDVCTIONE AB IPSO CELEBRATA
IVRA ET OBLIGATIONES
ACQVIRANT?

DISSERTATIO IVRIDICA INAVGVRALIS

QVAM

IN ALMA FRIDERICIANA

QVAE BVETZOVII FLORET

EX DECRETO

ILLVSTRIS FACVLTATIS IVRIDICAE

PRO SVMMIS IN IVRE HONORIBVS

ET

PRIVILEGIIS OBTINENDIS

H. L. Q. C.

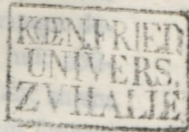
PVBlice DEFENDET

HENRICVS IOANNES WALTHER

ROSTOCHIENSIS

CANCELLARIAE DVCAE ET FISCO CIVITATIS

ROSTOCHIENSIS PROCVRATOR.



BVETZOVII
ANNO MDCCLXXIII. DIE XXX, DECEMBRIS.

Ms. P. 919



AN ET QUATENVVS
SVCCESORES CONDVCTORIS

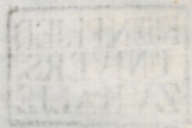
EX
CONDVCTIONE AB IRSO CELEBRATA
IVRA ET OBLIGATIONES

DISSSERTATIO IURIDICA INAVGVRALIS

IN ALMA FRIDERICIANA
VNAVERVSITATE
EX DECRETO

IVRIS FACVLTATIS IURIDICAE
PRO SVMMIS IN IVRE HONORIBVS
EX
PRIVILEGIIS OBTINENDIS

HENRICVS IOANNES WALTHER



AVTTOVII
ANNO MDCCXXIII DIE XXV DECEMBRIS





INGRESSVS.



Sequentes paginae continent quasi alteram partem dissertationis nostrae Anno 1766. die 4. Martii sub rubro: an et quatenus successores locatoris tam universales quam singulares ex locatione ab ipso celebrata teneantur, Rostochii Praeside Consultissimo Domino Doctore Quistorpio, jam Antecessore in hac alma longe celeberrimo habitae. Jam dum in eo fuimus, ut promissum ibi datum pro viribus nostris servaremus. Sed tum tempus nobis hucusque defuit, tum aliae rationes domesticae, quo minus huic obligationi satisfecerimus, nos impederunt. Nunc autem cum, uti mos est, dissertationem inauguralem scribere

nos oporteat, omnino ex re nostra esse duximus, de obligatione iussumque de juribus successorum conductoris ex contractu ab antecessore eorum inito pauca quaedam adferre, ad quod præcipue illa nos excitavit humanitas, qua lector benevolus illas studiorum nostrorum primitias aliquot abhinc annis excepit. Notum satis est, thema illud quod elegimus, non modo in praxi haud raro occurrere, sed etiam multis involutum esse dubiis. Operam igitur in eo collocabimus, ut Doctorum opiniones secundum normam Legum examinemus, et præsertim ad dubia et argumenta, quibus illustris Vir Georg. Lud. Boehmerus in electis juris civilis et quidem in Exercitat. XI. de jure circa conductionem, orto adversus conductorem concursu creditorum, ad defendendam thesin suam valde singularem usus est, respondeamus, eamque, quantum in nobis erit, refutemus. Tu autem, L. B. cogites velim, nos commentatiunculam tantum conscribere, hinc non omnia tam diffuse tractare posse, prouti quidem materiae gravitas id postere videtur.

Deus interim omnipotens conatus nostros felici semper beet eventu.



A

TRA-

TRACTATIO.

§. 1.

De distinctione successorum in universales et singulares.

Breve temporis spatium, quod nobis ad conscribendam hanc dissertationem superfuit, impedit, quo minus eundem ordinem, quo in tractanda materia de successoribus locatoris usi sumus, servare, et adhuc quaedam, quae circa contractum conductionis notatu satis digna occurrunt, praemittere possimus. Rem ipsam igitur statim aggredimur, et brevitatis studio nos conferimus ad ea, quae in dissertatione de successoribus locatoris et quidem Sect. IIda §. 15. et 16. exposuimus. Tota enim quaestio, de juribus et obligationibus successorum conductoris ex contractu ab ipso celebrato, decidenda est et dijudicanda ex differentia successorum universalium et singularium, quorum notiones ibi fundamenti loco praemisimus, usum practicum hujus distinctionis explicavimus, tandemque demonstravimus, successores universales, quippe qui in omnia jura antecessoris et plano in locum ejus succedunt, ex factis illius quoque obligari, singulares autem, qui tantum jura rei alicui singulari adhaerentia acquirunt, ex factis et obligationibus personalibus, quae cum ipsa re ad quemcunque possessorem non transeunt, haud teneri. Hinc sponte fluit, successores conductoris universales contractum conductionis ab ipso celebratae per tempus in illo definitum continuare debere, at de singularibus contrarium esse asserendum. Quae quidem principia cum dispositione juris naturalis a) et positivi b) maxime congruunt.

a) Becker in diss. de indole Contractus locarioni conductioni adjecti, assicuracionis etc. §. 18. Coroll. 1. §§. 28-29-30.

b) l. 9. 10. C. locat. conduct.

§. 2.

De hæredibus Conductoris.

His praesuppositis facile erit determinatu, quinam sub nomine successorum conductoris universalium veniant, et quatenus illi ex e-

ius contractu jura et obligationes adquirant. Haeredes, per notoria juris, titulo universali succedunt, hinc obligationes defuncti tam reales, quam personales adimplere, et conductionem tam rerum, quam operarum ab ipso initam per tempus in contractu definitum contrinere obligantur, e contra jus quoque illis competit, hujus contractus implementum a locatore exigendi. Probationi hujus assertionis omnino superfedere possumus, legibus satis clare loquentibus a).

a) l. 19. §. 8. ff. loc. cond. §. f. I. de locat. conduct.

§. 3.

Exceptiones quaedam a regula.

Sed audiamus exceptiones quasdam a regula. Locatio conductio ad beneplacitum contrahentium inita cum morte expirat, nec ad haeredes conductoris transit. a) In locatione rerum saepe etiam id accidit, ut locator singularem conductoris curam in conservanda re locata respiciat. Quando igitur sufficienter probari potest, personae industriam esse electam, et contractum ad personas contrahentium esse restrictum, haeres conductoris ex contractu defuncti nec obligatur, nec jus acquirit, praesertim si peccatum fiat, illum male in re conducta versari. b) Fac porro, haereditatem fiduciarium conductionis contractum super re quadam haereditaria inuisse, ille fideicommissarium non obligabit, quippe qui in effectu haeres quidem est, sed non haeres fiduciarium, cujus intuitu non ut successor universalis, sed tantum singularis bona acquirit haereditaria. c) Notum denique est, successorem locatoris singularem conductorem ejusque haeredes ante tempus finitum expellere posse. Ex quo fluit, haeredibus conductoris itidem nullum jus, nullamque obligationem esse adversus eum, in quem locator rem conductam titulo singulari transfert. Par enim contrahentium ubique esse debet conditio, nec contractus locati conducti, quippe qui onerosus est, claudicare, sed potius mutuo obligare utramque partem. d) Iniquum sane foret, si locatori integrum esset, re locata vendita a contractu recedere, conductori autem tantumdem non liceret. L. L. et analogiae juris igitur omnino convenit, conductorem ejusque haeredes in casibus, in quibus successor locatoris singularis locationi stare non tenetur, im-

pune

pune a contractu recedere posse. e) Sicuti autem in dissertationis prima parte ostendimus, successores singulares saepe locationem continuare debere, ita et in his casibus conductoris haeredes, qui hujus personam repraesentant, illis quoque per tempus in contractu definitum obligati sunt. Quod quisque juris enim in alterum statuit, ut ipse eodem utatur, sunt clara verba l. I. ff. quod quisque juris etc.

- a) l. 4. ff. loc. cond.
- b) l. 13. C. de contrah. stipulat. Titius in jure privato p. 483, §. 39.
- c) Cocceji in jure controverso Tit. de locat. conduct. Lauterbach in Comp. jur. Tit. loc. cond.
- d) l. 32. ff. loc. cond.
- e) Mevius in Dec. P. V, dec. 29. Frisius in diss. de locatoris successore thes. 22.

§. 4.

C o n t i n u a t i o .

In dissertatione nostra in ingressu nominata casus illos explicavimus, in quibus locator ipse conductorem ante tempus expellere potest. Liceat nobis, hic quaedam de iis asserere, in quibus conductor sive ejus haeredes a contractu impune resiliire possunt. Huc pertinent 1) omnes Causae communes, quae pacta et contractus vitiant, nullitatemque pariunt insanabilem. Sic dolus a parte locatoris causam contractui dans, error circa substantialia negotii, metus justus, per quem defunctus ad conductionem coactus fuit, haeredibus justam praebent causam, a contractu recedendi, totumque plane negotium mediante quaerela nullitatis rescindendi. 2) Ob laesionem ultra dimidium, quippe quae in omnibus negotiis bonae fidei et contractibus bilateralibus attenditur, haeredes conductoris intra triginta annos ad rescissionem contractus per conditionem ex l. 2. C. de resc. emt. vendit. agere possunt. Hoc beneficium enim, nisi jam vivente defuncto expiraverit, aut antecessor aliud quidquam fecerit, quod ipsum eodem indignum efficiat, omnino ad haeredes transit, a) quia hi omnibus juris remediis, quibus ipse defunctus contra factum suum uti poterat, gaudent. b) 3) Conductoris haeredes ante finitum tempus impune discedere possunt, quoties usus promissus plate non



praefatur, vel interceptur. c) (Interest tamen, utrum hoc factu tertii, casu, vel culpa locatoris fiat, cum primo et secundo Casu merces tantum remittatur, tertio autem locator tantum praefare teneatur, quanti conductoris interfuit. d) Sic conductoris haeredes, ob calamitatem belli, ob incendium, metum spectrorum, pestem, cetera, intra tempus definitum emigrare possunt. e)

a) Merius in Dec. P. II. dec. 147.

b) l. 7. C. de agric. et censit.

c) Wernher in lectiss. Commentat. ad ff. L. XIX. Tit. II. §. 25.

d) l. 33. ff. loc. cond.

e) Collegium Argentorat. Tom. I. L. XIX. T. II. §. 15. et 21.

§. 5.

D e F i s c o .

Successoribus universalibus annumerandus porro est fiscus, qui in bona alterius succedit vel ut haeres, vel jure proprio. a) Primus casus occurrit circa bona vacantia, et quando haereditas alicui ut indigno auferitur. b) Secundus autem tunc adest, si fiscus bona damnatorum ob delicta in L. L. expressa occupat. Tunc enim haeres quidem non est, quia ita delinquens indignus censetur, qui habeat haereditem, attamen, ut successor in omnia bona, omnino obligatur, quoniam delinquens peccando conditionem eorum, quibuscum contraxit, deteriorem facere non potest. c) Hinc sponte fluit, fiscum ita succedentem ex conductione ab antecessore inita tam jura, quam obligationes illius acquirere. d) Succedit enim plane in locum defuncti, haeredis indigni, et damnati, eorumque personas repraesentat.

a) Bötcher in dissert. de obligat. successoris Cap. II. §. 6. Cap. VI. §. 6.

b) Nov. I. Cap. I. T. T. C. de his quae ut indign. C. C. C. art. 218.

c) l. 155. ff. de R. J.

d) Lauterbach in Comp. Jur. p. 329.

§. 6.

§. 6. *De creditoribus Conductoris.*

Videamus nunc, quid juris sit circa conductionem, orto adversus conductorem concursu creditorum, et utrum hi titulo univ-
fali, vel singulari succedant, hinc conductionem aut continuare, aut
rescindere possint et debeant? Nostro quidem iudicio probe sollici-
teque examinanda et eruenda sunt principia, ex quibus haec quae-
stio est dijudicanda. His enim rite praesuppositis decisio inde ju-
stissima quaestionis propositae prono fluit alveo.

§. 7. *Quod continuatur.*

Sunt, qui jura et obligationes creditorum Conductoris ex l. 8.
ff. de rebus auct. jud. poss. derivare conantur, inter quos est Illustr.
Leyferus a) existimans, jus creditoribus ex conductione merito esse
tribuendum, tum quia hi in l. 8. §. 1. ff. de reb. auct. jud. possid.
locationem a debitore factam servare jubentur, ideoque, ut ipsis quo-
que conductio servetur, aequum est, tum quod plene succedunt in lo-
cum et jura quaecunque conductoris. Sed posterior quidem ratio
per infra dicenda sanis admodum congruit principiis; verum enim
vero prior omni plane destituitur fundamento. Lex enim citata, cujus
explicationem jam in prima hujus dissertationis parte dedimus, lo-
quitur de casu quodam singulari, qui nullam patitur extensionem, et
ob diversam plane rationem ad creditores conductoris adplicari ne-
quit. In illa lege sermo tantum est de creditore in possessionem
praedii cujusdam missio, et quidem non tantum ob contumaciam
debitoris et custodiae causa, sed ob exequendum judicatum et de-
biti solutionem, quae missio transfert quoque fructuum perceptio-
nem in creditorem, donec debitum est solutum. Brunnemannus
quidem, hanc legem tantum de missione ex primo decreto intelligen-
dam esse, contendit, a) sed nostro quidem iudicio minus recte, praefertim
autem secundum praxin hodiernam hoc edictum praetoris, cessante
plerumque missione ex primo decreto, ad immersionem no-
stram, quae species executionis est, erit applicandum. Minime au-

tea



tem tunc allegandum, quando de creditoribus debitoris in complexu sumtis, vel concursu ab his excitato, vel cessione bonorum a debitore facta, agitur, sed potius tantum in eo Casu, quando creditores unus aut plures non in omnia bona, sed tantum in fundum quendam singularem debitoris ab ipso locatum immittuntur et succedunt. Lex ergo nostra justam continet exceptionem ab ea juris regula, qua singularis successor locationem auctoris sui adimplere non tenetur. b) Patet enim, creditorem, in fundum quendam locatum sui debitoris immissum, titulo singulari succedere, sed tamen Praetor ex sola aequitate locationem a debitore bona fide factam servari et sustineri vult, ne auxilium juris, creditori ad exequendum debitum auctoritate judiciali impertiendum, in conductoris injuriam vergat, et ne immissio, quippe quae dominium in creditorem haud transfert, nisi salvo jure tertii fiat. c) Quae quidem suppeditata a nobis ratio genuino legis sensui conformior esse videtur, quam qua alii utuntur interpretes, existimantes, omnes successores ex necessitate juris succedentes facta antecessoris praestare teneri. Hanc enim sententiam solidiori destitutam esse fundamento, nobis persuasum est, consentientibus nobiscum DD. quam plurimis. d.) Sicuti autem in aequitate praetoria contra jus strictum creditoris immissi introducta, ratio legis nostrae unice quaerenda est, ita quoque haec exceptio a regula ultra casum exceptum minime extendenda, neque ad creditores locatoris, neque conductoris, in bona obaerati debitoris moto concursu succedentes, erit applicanda. Horum enim obligatio, uti jam monuimus, ex aliis plane principiis dijudicanda manet. Evidens quoque est, legis illius rationem profus exulare in creditore, qui in bona quaedam conductoris immisus titulo singulari succedit. Immisus enim, cujus objectum sunt bona immobilia, ad debitorem jure dominii pertinentia, locum habere non potest respectu fundi cujusdam a debitore conducti, quare etiam aequitatis praetoriae ratio ad conductoris creditorem immisum referri non potest. e)

a) in Comment. ad ff. et quidem ad l. 8. de rebus auct. jud. possid.

b) Carpzov. in jurispr. for. P. II, const. 37.

c) Brunnemann l. c. de rebus auct. jud. possid.

d) Fricse in diss. de locatoris successore thesi 12.

e) Georg. Lud. Boehmer. in elect. jur. civ. Exercit. XI. §. 1.

§. 8. *Continuatio hujus materiae.*

Nostro quidem iudicio casus illi sunt distinguendi, in quibus creditores conductori vel titulo universali, vel singulari succedunt. Primum tunc obtinet, cum creditores aut concursum universalem excitant, et in possessionem omnium creditorum bonorum auctoritate judiciali mittuntur, aut debitor ad flebile cessionis beneficium se confert, et omnia omnino bona creditoribus suis relinquit. Ex quo sponte fluit, creditores ita succedentes et jura et obligationes ex conductioe debitoris acquirere. Illustris Georg. Ludov. Boehmer a) contrarium quidem defendit, sed cum pace tanti Viri liceat nobis, rationes sibi adductas paulo penitus perpendere et sub censuram LL. et principiorum indubitatorum trahere.

a) in Elect. jur. civil. l. c.

§. 9.

De concursu a creditoribus moto.

Naturam et indolem concursus creditorum consideranti statim patebit, illum esse titulum universalem. Sicuti enim mediante hoc aliquis omnia jura et obligationes antecessoris acquirat, ejusque personam repraesentat a), ita etiam creditores moto concursu omnia omnino bona cum jure et obligationibus debitoris acquirunt, et plane in locum ejus succedunt, hinc quoque successorum universali nomine veniunt. Nostri hic non est, accuratam concursus definitionem dare, et de vero illius initio multa adferre, cum alii de hac materia ex professo scripserint, ad quos lectorem benevolam remittimus. Tantum autem pro instituti ratione adjicere nobis liceat, descriptionem illam concursus ex argumento l. 15. pr. ff. de reb. auct. jud. possid. desumptam, secundum quam concursum, omnium creditorum immisionem in possessionem omnium facultatum aut rerum debitoris vocant, fundamento haud esse destitutam. Quando enim creditores per actum concursus praeparatorium, edictalem nempe citationem, convocati, et demonstrata bonorum insufficientia, vel

ad eorum, vel ad debitoris ipsius instantiam et supplicationem, vel per iudicem ex officio interdum procedentem auctoritate judiciali in possessionem totius massae debitoris immittuntur, tunc verus concursus formaliter talis adest, et curator bonis ita occupatis a iudice datur. Per hanc missionem in bona debitoris obaerati statim iudicium universale constituitur, quod universales quoque producit effectus. Operatur enim universalem inter creditores communionem bonorum creditorum, omnia jura tam activa, quam passiva in illos transeunt, actione personali quoque contra debitoris debitorem experiuntur, omnis plane dispositio et administratio circa bona ita occupata creditorum est interdicta, et creditores in complexu summi omnes dominii effectus sibi arrogat, quibus debitor communis ante concursum excitationum gaudebat. c) Omnia haec principia cum L. L., communi D. D. opinione, et praxi universali conveniunt, hinc ulteriori probatione haud indigent. Recte ergo dici potest, creditores moto concursu in locum plane debitoris succedere, personam ejus repraesentare, et propterea inter successores universales esse referendos. d)

a) diss. nostra: an et quatenus success. locat. etc. Sect. II da §§. 15. 16.

b) Jll. Leyserus in Medit. ad ff. Spec. 478. Med. 3. 4. 5. Consult. Dnus Dr. Burgmann, quem urbs et amicitia nobiscum a tenera conjunxit aetate in diss. inaug. de exordio concursus,

c) Mevius in Dec. P. III. dec. 329.

d) Leyser l. c. Spec. 220. Medit. 6.

§. 10.

Argumenta Boehmeri eorumque refutatio.

Illustri Boehmerus autem, posthabitis omnibus his rationibus, l. c. §. 4. et 6. pro aris et focis defendit, missionem creditorum orto concursu in bona debitoris pro successione universali habendam non esse. Audiamus illum, has addentem asserto suo rationes. Solemnis, inquit, apud antiquos celebrata per universitatem successio, bonorum videlicet emtio, a Justiniano dudum sublata est. Missio autem creditorum jure novo introducta, non nisi in pignore praetorio, et quod ejus consequens est, in facultate distrahendi consistit. Qui autem bona

bona pignoris jure tenet, utique jure singulari possidet. Sed si quod ego quidem video, paululum a recto aberrat. Vir alias acutissimus laudeque mea longe major. Missio enim, de qua Defensor illustris hujus singularis opinionis loquitur, certe illa non est, quae, excitato adversus debitorem concursu creditorum universalis, a judice discernitur, sed potius ea, quae vel judicati exequendi causa, vel ad contumaciam in non veniendo coercendam, vel ob denegatam cautionis praestationem in actione de damno infecto, vel rei servandae gratia fieri solebat a praetore. Missio ex prima causa pignus judiciale conjunctum cum jure in re et possessione, nec minus cum facultate distrahendi tribuit, ex secunda, tertia et quarta causa autem pignus involvit praetorium, quod regulariter tantum connexum erat cum nuda detentione absque facultate distrahendi, ita ut missus tantum ut custos, aut sequester in fundum veniebat, nec possessio, nec fructuum perceptio in illum transibat. a) Omnes omnino L. L. ab Illustri Boehmero l. c. allegatae hoc satis confirmant, et probe adhuc notandum est, has missiones praetorias jure veteri Pandectarum in universa quidem bona factas esse, sed jure novo tantum pro ratione debitae quantitatis decerni. b) E contra autem manifesti juris et extra omne dubium positum est, illam, quam nos inuimus, missionem in omnia omnino bona debitoris obaerati plus quam nudam detentionem aut facultatem distrahendi efficere, et creditores per eandem certissime liberam disponendi facultatem de substantia totius massae concursus, quatenus debitori ipsi non fuit interdicta, nec non omnes effectus veri domini, una cum omnibus jure er actionibus creditorii sibi acquirere. (§. 9.) Quare, minorem argumenti Boehmeriani haud satis probatam esse, contendimus, hinc quoque thesin, creditores nempe moto concursu jure singulari succedere, atque ideo conductioni debitoris stare non teneri, corrumpere, et opinionem nostram legibus magis esse conformem, nobis persuasum habemus. Audiamus adhuc verba praeclara pr. J. de success. sublat. *Cum extraordinariis judiciis posteritas usa est; ideo cum ipsi ordinariis judiciis etiam bonorum venditiones expiraverunt, et tantummodo creditoribus datur, officio judicis bona possidere, et prout utile eis visum est, ea disponere.* Quid clarius, quid distinctius esse potest hac lege, et quid inde aliud sequitur, quam quod creditores auctoritate judiciali in possessionem debitoris bono-

rum missi non pignore praetorio solum gaudeant, sed potius, uti dominis licet, libere, prout utile eis visum est, de bonis illius disponere valeant?

a) Just. Henn. Boehmer, in Jntrod. ad ff. P. II. Lib. XX. T. I. §. 2. L. XXXIX. Tit. II. L. XLII. Tit. IV.

b) L. 1. ff. quib. ex causis, in poss. Nov. 53. cap. 4. auth. et qui jurat, C. de bonis auth. jud. poss. Brunnemannus ad l. 1. ff. quibus ex causis.

§. II.

Continuatio hujus materiae.

Secundum Boehmerum nostrum, cessante obligatione creditorum conductoris moto concursu ad conductionem continuandam, cessat quoque jus eorum, invito locatore in conductione perseverandi. Ex missione enim, inquit, in bona debitoris facta hoc jus illis non competit, quia praetor ea tantum bona intelligit, quae a creditoribus possideri et ab illis distrahi possunt. Haec facultas autem in bona aliena, debitori obaerato in conductionem data, cadere aequit. Sed, quod iterum pace tanti Viri dictum sit, creditores moto concursu non secundum praetoris mentem in ea tantum bona debitoris succedunt, quae vendi possunt, sed etiam omnia jura et actiones, descendentes tam ex jure in re, quam ad rem acquirunt, hinc conductionem a debitore ante motum concursum bona fide in tantum suo et proprio jure continuare possunt. Omnia enim, quae debitor ante concursum absque fraude egit, valida et rata sunt. Notum porro est, leges saepius tertium quendam ex contractu ab altero invito obligare, et hanc personam fictione juris illum, qui principaliter contraxit, repraesentare, hinc quoque in jura et obligationes illius succedere. Creditores autem in concursu conjunctim sunt pro una persona fictione juris tali cum credario habentur, propterea quoque jura et obligationes illius plenissime in se suscipiunt. b) Fluit ex his omnibus prout alveo, creditores conductoris locatorem ad id cogere non posse, ut nomen suum inter creditores reliquos proferatur, et mercedem residuam cum interesse ex concursu petat, sed ut obligati sunt, locatore id postulante, in conductione usque ad

tempus

tempus in contractu determinatum manere, ita locator conductioni per administratores continuatae sese opponere haud potest.

a) Leyser Spec. 494, Medit. 8. 10.

b) Nettelbladt in syst. jur. posit. T. I. Tit. XII. §. 142. seqq.

Struv. in syntagm. jur. civ. Exercit. 20. §. 5.

L. 1. ff. de exerc. act. pr. J. quod cum eo, qui in alia potest,

§. 12.

De cessione bonorum, et utrum illa sit titulus universalis, an singularis.

Magnum dubium adhuc movet Boehmerus nosse eò in casu, quo creditores, mediante cessione bonorum a debitore facta, in bona debitoris succedunt, hanc bonorum cessionem quoque titulum singularem esse existimans. Quod vero assertum, aequè ac illud, de missione in bona debitoris obaerati, non adprobant leges, potius contrarium ex notione et indole hujus beneficii juris rite praesupposita clarissime apparebit.

Cessio bonorum ad mitigandum jus vetus Romanorum et L. L. XII. tabularum, quae rigidissimas in debitores obaeratos statuebant poenas, a Justiniano per legem Juliam 4. C. qui bon. ced. poss. est introducta. Secundum multorum opinionem hoc beneficio tantum gaudent, qui merò casu fortuito bonis lapsi sunt. a) Sed Leyserus b) ex jure justiniano defendere studet, illud omnibus creditoribus, etiam culpa sua et prodigalitate ad inopiam reductis, competere, cum l. 6. C. qui bon. ced. poss. de cessione ex qualibet causa faciendi loquatur. Num recte, alii videant. Sufficiat nobis, statuta plerarumque provinciarum et locorum eos solum ad cessionem bonorum admittere, qui propter fortunam adversam in statum insolventiae inciderunt, eos autem, qui dolo, supina negligentia, et vita luxuriosa bona sua dilapidarunt, gravissimis sat plectere poenis. c) Est autem cessio bonorum, ad quam debitor obaeratus querelis creditorum particularibus persecutus tandem confugit, actus, quo ille omnia sua bona, nihil plane sibi reservato, ingenua bonorum professione et omnimoda resignatione creditoribus suis offert, et per

hoc carceris squalorem aliaque incommoda graviora evitat. d) Haec universitate bonorum cessa, creditores in complexu summi omnia omnino jura, quae debitor communis habuit, cum dominii, licet certo respectu revocabilis exercitio consequuntur, concursus universalis adest, et effectus ejus supra recensiti sponte sequuntur. Nullum hinc superest dubium, quin creditores successores fiant universales debitoris, qui sponte se facultatibus suis abdicavit. Praeclara admodum est decisio Illustris Mevii e) dicentis: creditores post excitatum concursum et factam bonorum cessionem eodem jure dominii uti, quo uti potuit cedens; quod per cessionem bonorum omnia jura active et passive transeant ad creditores, iisque inde licentia sit, iisdem utendi, non secus ac cedenti licuit, et non pro singularibus, sed universalibus successoribus illi debeantur haberi, in quos cessio idem jus transfert, quod in haeredem haereditas. Paria enim haec habentur, an quis moriatur et haeredes relinquat, an bonis cedat. In utraque specie eadem ratio habetur, inde idem jus nascitur. His ita se habentibus, sponte sequitur, creditores, cessione facta universitati bonorum debitoris incumbentes, instar haeredum omnia jura et obligationes ex conductione debitoris nancisci.

a) Huber. in praelect. jur. civ. Tit. de bonor. cess. §. 3.

b) Leyser. Spec. 474. Méd. I. 2. 3. 4. 5.

c) Die Mecklenb. Hoff- und Land-Gerichts-Ordnung, P. II, Tit. 45.
Die Moskische Falliten-Ordnung.

d) Beierus in diss. Jen. habita, de cessione bonorum. Thesi XI.

e) in Dec. P. III. dec. 329. P. V. dec. 343. n. 3. P. VI. dec. 241.
n. I. T. T. C. de curat. bon. dand.

§. 13.

Argumenta Boehmeriana, eorumque refutatio.

Quid autem Boehmerus noster? Creditores, inquit, in quorum gratiam universitas bonorum ceditur, non ejus fiunt successores universales. Haec cessio enim haud imitatur solemnem illam in jure cessionem, qua effici posset, ut per eam dominium, juraque omnia, quae debitori in bonis competunt, in creditores transferrentur. Sed pace

pace Viri illustris sit dictum, nostrum juris beneficium omnino imitari mihi videtur veterem illam cessionem. Uti enim quævis alia cessio, sic quoque ea, qua debitor obaeratus utebatur, solemnibus verbis jure romano antiquo fieri debebat. a) Nihil autem circa naturam et effectus hujus cessionis, sed solummodo circa modum et formam jure novo Justiniano immutatum est, ita ut hodie, scrupulositate priorum legum explosa, in omni cessione sola sufficiat voluntatis professio sive in jure, sive extra jus facta. b) De cætero cessio bonorum intuitu creditorum tales producit effectus, qui successori singulari competere haud possunt. Possessio enim plena omnium bonorum tam naturalis quam civilis in illos transfertur, jus iis est, bona debitoris conquirendi et vindicandi, contra cedentis debitores tam personaliter, quam realiter agunt, et tandem bona cessa non debitoris, sed eorum nomine distrahant, pretiumque inde legitime redactum inter se pro rata et secundum prioritatem debiti dividunt. c) Hos effectus successio singularis minime tribuit, sed per ea quis jura tantum rei cuidam singulari adhærentia acquirit. d) Nec obstant leges, e) quas Illustris Böhmerus pro defendenda sententia sua adducit. Quid enim ex illis sequitur? Nil, nisi quod creditoribus interdicatur, bona cessa privata auctoritate dividere, absque venditione publica jure domini illa detinere, et huic vel alteri creditorum addicere, quia debitori usque ad venditionem bonorum facultas competit, soluta tota massa debiti quoad sortes et usuras, bona sua recuperandi, et subhastationem impediendi. Ex hac legum dispositione recte concludimus, huic vel alteri creditorum dominium bonorum cessorum haud competere, creditoribus autem in complexu sumptis illud, licet a debitore usque ad venditionem revocari possit, haud esse denegandum, quid quod illis omnes effectus domini et successio- nis universalis circa administrationem, curam, conservationem et tandem venditionem legitimam universitatis ipsis cessa tribuendos, et debitori omnem omnino facultatem disponendi ademptam esse. f) Nec obstat aliud ab illustr. Böhmero prolatum argumentum, cessionem nempe bonorum ad sola debitoris bona pertinere, quae venire et distrahi possunt, non vero ad bona ipsi in conductionem data. Hoc enim quam maxime fallit, cum vox: *bonorum*, hic non solum bona immobilia, aut mobilia, sed etiam actiones et jura personalia, quae eodem modo, ut alia bona, ad patrimonium et universitatem debitoris pertinere dicuntur, comprehendat. Fluit inde, commoditatem et

jus, fructus ex re quadam aliena et alienari prohibita percipiendi, omnino per cessionem bonorum universalem et juris competentis plene abdicativam in creditores transferri posse. g) Cujus theses veritas exinde magis adhuc elucescit, quod usufructus, quippe qui ad debitorem bonis cedentem jure personalissimo pertinet, et ne ad hæredes quidem transmittitur, tamen quoad facultatem, fructus etiam futurorum annorum ex re tali aliena ad usufructum concessa percipiendi, ad creditores in bonis celsis succedentes transeat. h) Idem quoque, quod de usufructu dictum, valet etiam de feudo, emphyteusi, aliisque rebus, quae a debitore alienari non possunt, quarum usus tamdiu concedendus est creditoribus, quamdiu penes debitorem cedentem manere potuissent. i) Nullum igitur dubium est, quin jus, percipiendi fructus ex re debitori in conductionem data, per tempus in contractu definitum ad creditores, cessione bonorum facta, perveniat, hinc quoque obligatio ad contractum continuandum illos maneat. Locatio et conductio enim ad hæredes transit, et creditores, concursu aut ad eorum instantiam, aut cessione bonorum a debitore facta excitato, instar hæredum habentur, et titulo succedunt universali.

Accedit his omnibus, cum cessione bonorum hodierna plerumque dationem in solutum omnium bonorum esse conjunctam, et creditores in praxi ita sibi prospicere, ut debitorem se omnibus juribus omnino abdicare ipsisque dominium plenum et irrevocabile relinquere, curent. Lex autem 4. C. qui bon. ced. poss. in fine clarissimis verbis ita disponit: quod si non bonis debitorem celsisse, sed res suas in solutum tibi dedisse monstretur, præses provincie poterit de proprietate tibi accommodare notionem. Omni igitur dubio caret, per cessionem talem plene abdicativam et cum datione omnium bonorum in solutum conjunctam dominium plenum et irrevocabile intuitu earum rerum, quas debitor illo jure tenuit, cum facultate utendi fruendi et libere de massa concursus disponendi ad creditores transire.

a) Gothofred. ad l. 6. C. qui bon. ced. poss. Wernher in enunciat. fori hodierni P. 1. p. 37.

b) l. 9. ff. de cess. bon. l. 6. C. qui bon. ced. poss.

c) Collegium Argent. P. II. p. 1383. §. 15.

d) Diss. nostra de success. locat. Sect. II. §. §. 15. 16.

e) l. 3. ff. de cess. bonar. l. 2. 3. 4. C. qui bonis ced. poss.

f) Hell-

- f) Hellfeldt in jurispr. forensi P. II. p. 1272. §. 1813.
 g) Beierus in diss. de cess. bon. thes. 39.
 h) Struv. in synragm. jur. feud. Cap. XII. aphor. 7.
 i) Coll. argent. l. c. p. 1375—76. §. 2.

§. 14.

De creditoribus conductori bonorum domanialium succedentibus.

Supereft, ut antequam huic materiae finem imponamus, paucis adhuc eam examinemus quaestionem, utrum conductor bonorum domanialium jus et obligationem ex contractu aequae, ut alius quisque, ad creditores suos moto concursu transferat? Illustris Boehmerus, uti quidem facile intellectu est, negative respondet, nobis autem vi principiorum supra adductorum contrarium merito magis arridet. Est enim notorii juris, fiscum in negotiis privatis jure privatorum uti, a) nisi per leges expresse singulare quid introductum sit. Nullibi autem in casu proposito exceptiones a regula invenimus. Conductio domaniorum omnino ad haeredes transit, et per consequens etiam ad conductoris creditores jure universali succedentes, qui instar haeredum habentur. (§. 12.) Liqueat porro ex T. T. C. de locat. praed. fiscal. et ex l. un. C. de conduct. praed. fiscalium, Imperatorem in his causis jure communi et privatorum uti velle, nec sibi ipsi, nec talium praediorum conductoribus quasdam constituisse praerogativas, exceptis iis, quod talis conductor ab emtore expelli nequeat, b) jure protimiseos gaudeat, c) et contra invitus quoque cogi queat, ad locationem tempore elapso continuandam, si maximos fructus ex re locata perceperit, et res pro tanta mercede postea locari haud possit. d) Nec obstant rationes et leges a defensore illustri hujus theses adductae. L. IO. §. I. ff. de vectigalibus, singulare quid haud disponit. Ut enim taceamus, in illa de publicanis et vectigalibus, peculiari aliquo et proprio fisci debito, quod privilegiatum est, non autem de tali, quod ex contractu nascitur, sermone esse, notum est, quemcunque locatorem, pensione et mercede non soluta, necdum etiam tempore contractus completo conductorem expellere posse. De quo casu autem hic non loquimur. Idem observandum circa l. 3. C. de fundis rei privatae, a

C

Boh-

Böhmern nostro citatam. Ibi enim similiter agitur de fundis et Bonis, quae alicui sub lege tributis, annuae pensionis aut canonis, jure domini utiliter aut in emphyteusim data et addicta sunt. e) Quoniam autem talia debita, qualia sunt tributum, vectigal, etc. quibus publica subest necessitas, et quae jure fisci proprio habentur, privilegiata sunt, f) ita hoc ad simplicem mercedem, summo Imperanti aut camerae ejus a conductoribus bonorum camerarum, domanialium, fiscalium competentem, applicari nequit, cum circa hanc jus commune et privatorum obtineat.

a) l. 6. ff. de jur. fisci. l. un. C. de cond. praed. fiscal.

b) l. 3. C. de mancip. et col. patr. l. f. ff. de jur. fisci.

c) l. 4. C. de loc. praed. civ.

d) l. 11. §. f. ff. de publican.

e) Brunnemann ad l. 2. C. de fund. rei priv.

f) Mevius P. I. dec. 106, et 107, P. VII. dec. 224.

§. 15.

Quod continuatur.

In quaestione igitur nostra decidenda ille casus semper praesupponendus, quo conductor pensionem et mercedem justo tempore solverit, aliis autem debitis maxime sit obnoxius, ita ut aut bonis ipsi cedendum sit, aut ad instantiam creditorum concursus excitetur. Tunc pecunia affectionis, (vulgo der Werschuß) ad illos jure domini pervenit, et quando, securitate ita praesita, mercedem justam et contractu definitam solvere parati sunt, omnino jus illis competit, in conductione bonorum domanialium permanendi, sicut etiam conductionem hanc, summo imperante aut camera id postulante, continuare tenentur. Praxi nostra Megapolensi id maxime confirmatur. Exemplum adducere liceat unicum, quod nobis occurrit. Post obitum beati praefecti Baumgart, qui praedium Strisdorff a Camera Ducali conduxerat, haeres ejus per aliquot quidem annos contractum continuabant, tandem autem, concursu a creditoribus defuncti excitato, praedium conductum per curatorem bonorum rite administrari curabant,

bant, omnia ex contractu emolumenta nanciſcebantur, et mercedem contractu definitam camerae proprio nomine ſolvebant, donec cum hujus conſenſu, ceſſione in tertium facta, a nexu contractus ſe liberabant et pro jure, illis ex tempore contractus nondum elapſo competente, certam adhuc pecuniae ſummam (Abſtands-Geld) a novo conductore ceſſionario accipiebant. Hoc exemplum noſtro quidem iudicio rem ſatis illuſtrabit. Nec movet nos ratio illuſtris Böhmeri in fine exercitationis ſaepe citatae adducta, in conductionibus nempe domaniorum plerumque perſonae qualitatem et induſtriam reſpici, et juris eſſe, ſi tale quid conductum ſit, quod perſonae cohaeret, nec per alium commode explicari poſſit, conductionem ne quidem ad haeredes tranſire. Sed cum toto die videamus, conductionem domaniorum ab haeredibus ſuo jure continuari, ſluit inde, regulariter perſonae induſtriam haud eſſe electam, nec talem contractum perſonae neceſſario cohaerere, potius hoc irregulare quid et facti eſſe, hinc expreſſis verbis a locatore declarari et ita probari debere. a) Probatione autem peracta, nullum ſingulare conductionis domanialis adeſt, ſed idem illud obtinet, quod in omni alio caſu accidit, ubi perſonae induſtria electa eſt, nempe contractus nec ad haeredes, nec ad creditores jure univerſali ſuccedentes tranſit. (§. 3.)

a) Leyſer in Med. ad ff. Spec. 220. Medit. 10.

§. 16.

Finis materiae de ſucceſſoribus conductoris univerſalibus.

Haec ſufficiant pro inſtituti ratione de ſucceſſoribus conductoris univerſalibus. Paucis adhuc moneamus, creditores moto concurſu jus quidem et obligationem ex contractu debitoris obaerati acquirere, ſed quoque ob easdem cauſas, quas ſupra §. 3. et 4. explicavimus, a conductione recedere poſſe, ſicuti in omnibus caſibus, in quibus locatori aduerſus conductorem ſuum id licuit, illius ejuſque ſucceſſorum ſingularium expulſioni ante tempus ſinitum ſunt obnoxii.

§. 17.

De successoribus conductoris singularibus.

Nunc nostrum esset, de successoribus conductoris singularibus, quatenus hi aut ex contractu illius jura et obligationes acquirant, aut non, quaedam adhuc in medium proferre. Sed cum fere nullus detur casus, in quo aliquis conductori in re conducta, aut in jure, fructus ex hac re percipiendi, absque consensu locatoris jure singulari succedat, quaestioni illi penitus superfedere possumus. Impossibile enim est, aliquem titulo emti, aut crediti, mediante immisione, adjudicatione, aut datione in solutum rem conductam, ut rem alienam & ad conductorem jure domini haud pertinentem, acquirere posse. Subconductor quidem tanquam successor singularis posset considerari. Sed cum contractus inter hunc & sublocatorem unice ad continuationem conductionis sub iisdem conditionibus & legibus intuitu locatoris principalis tendat, & hic non obstante sublocatione conductorem suum primum sibi principaliter obligatum habeat, illa juris nostri doctrina, successorem nempe singularem contractui antecessoris stare non debere, in hoc casu applicanda non erit. Idem obtinet in cessione plenaria totius contractus. Haec enim, per quam conductor ab omni contractus nexu liberari vult, absque consensu locatoris fieri nequit, et ridiculum sane foret, adhuc quaerere, utrum cessionarius, ut successor singularis, conductioni stare teneatur.

Ponamus tandem casum, conductorem praedii rustici alicui legasse totum inventarium cum omnibus fructibus exstantibus sub ea conditione, ut contractum usque ad tempus finitum continuet. Tunc quidem hic ad consequendum legatum, licet successor sit singularis, conditionem implere tenetur, sed nullum jus contra locatorem ipsi nascitur, quod invito illo in neminem, qui succedit jure singulari, absolute transferri potest. Hinc locator legatarium talem omnino expellere, ab haeredibus institutis autem, si malit, continuationem contractus postulare potest; nec legatum illud ob interesse locatoris evidens, cui jam pignus tacitum antiquius respectivo in inventis et illatis itemque in fructibus secundum qualitatem rei conductae competit, esse.

effectum habebit, sed locator, demonstrato suo interesse, per interventionem sibi omnino prospiciet.

En ! lector benevole , quae tecum pro viribus nostris communicare volumus . Si quid in iis minus recte inveneris , placidae benevolaeque correctioni lubenter nos submittimus , publice profitentes , has paginas non animo gloriandi, aut infelici conatu, laudi illustris Bœhmeri, Viri de republica litteraria et foro summe meriti, cui in explicandis applicandisque L. L. infimi sumus , aliquid subtrahendi , sed unice ad **veritatem** magis magisque eruendam scriptas esse et corroborandam.

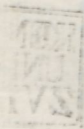
TANTUM.



Etiam habet, sed hoc non demonstrat ad interdictum, per interdictum
tamen illi omnino prohibetur.

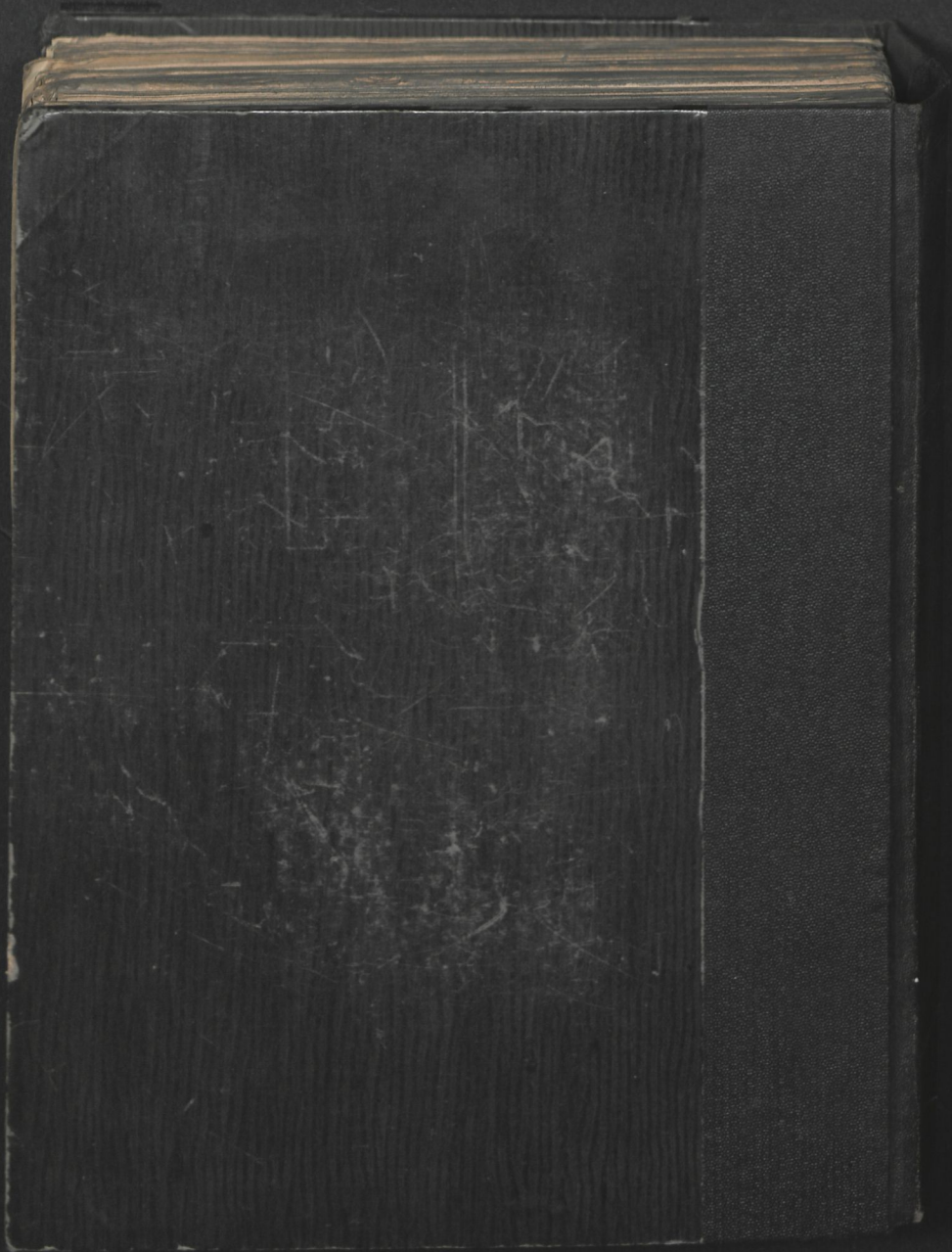
Item hoc potest, quia tunc per verba non nisi communi-
cari debent. Si quis in his rebus interdictum, quibus dicitur
quodammodo habere non debentur, quibus prohibetur, sed
potest non admittitur, sed interdictum non debentur
his de rebus interdictum et hoc tunc non, sed in rebus
applicatur. Interdictum, quibus dicitur, sed hoc non
veritas in rebus, quibus dicitur, sed hoc non.

TANTUM



(X225 7028)







Farbkarte #13

B.I.G.

Pri. 18. Jun. 27. 1773 3

AN ET QUATENVS
SVCCESORES CONDVCTORIS
EX
CONDVCTIONE AB IPSO CELEBRATA
IVRA ET OBLIGATIONES
ACQVIRANT?

Ms. P. 919

DISSERTATIO IVRIDICA INAVGVRALIS

QVAM
IN ALMA FRIDERICIANA

QVAE BVETZOVII FLORET

EX DECRETO

ILLVSTRIS FACVLTATIS IVRIDICAE

PRO SVMMIS IN IVRE HONORIBVS

ET
PRIVILEGIIS OBTINENDIS

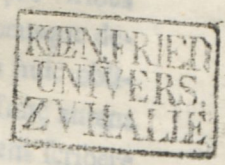
H. L. Q. C.

PVBlice DEFENDET

HENRICVS IOANNES WALTHER

ROSTOCHIENSIS

CANCELLARIAE DVCA LIS ET FISCI CIVITATIS
ROSTOCHIENSIS PROCVRATOR.



BVETZOVII
ANNO MDCCLXXIII. DIE XXX. DECEMBRIS.

